
Aika 16.11.2022 klo 18:00 - 19:54

Paikka Villa Breda, musiikkihuone

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 49	Kokouksen järjestäytyminen	3
§ 50	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	4
§ 51	Sosiaali- ja terveystoimen lisämäärärahaesitys talousarvioon 2022	5
§ 52	Kauniaisten ikäohjelma 2023-2025	7
§ 53	Muut asiat	11

Läsnä	Häyrinen-Immonen Ritva Waselius Lulu Lamberg-Allardt Christel Limnell Patrik Francis-Ehnholm Harriet Sundell Pia-Lisa Kurkela Heikki Filppula Olavi Lehtinen Petri Stenberg Stefan	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen kaupunginhallituksen edustaja	
	Meri Jenna	nuorisovaltuuston edustaja	Poistui klo 19:30
	Tikkanen Ulla	sosiaali- ja terveysjohtaja	
	Suhonen Pekka	talous- ja hallintopäällikkö	

Käsitellyt asiat 49 - 53

Allekirjoitukset Ritva Häyrinen-Immonen puheenjohtaja Pekka Suhonen pöytäkirjanpitäjä

Patrik Limnell
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 23.11.2022

Sosiaali- ja terveysvaliokunta	§ 49	16.11.2022
--------------------------------	------	------------

Kokouksen järjestäytyminen

SOTEV 16.11.2022 § 49

Valiokunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen:

Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Valiokunta valitsee pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Patrik Linnell.

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

SOTEV 16.11.2022 § 50

Valiokunta, sen puheenjohtaja tai toimialajohtaja voivat kuntalain 92 §:n ja hallintosäännön 24 § 1 momentin mukaan ottaa käsiteltäväkseen alaisensa viranhaltijan toimivaltaan siirrettyä asiassa tehdyn päätöksen, jollei kaupunginhallitus, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain mukaan valiokunnan käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Valiokunnalle on kuntalain 92 §:n mukaisesti lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Päätösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden Extranetissä. Puheenjohtajalle viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa kuntalain 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi valiokunnan jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta sosiaali- ja terveystoimijohtajalle tai talous- ja hallintopäällikölle ne päätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

Sosiaali- ja terveystoimijohtaja Ulla Tikkanen:

Valiokunta merkitsee tiedokseen oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Oheismateriaali:

Viranhaltijapäätösten päätösluettelo (Extranet)

Sosiaali- ja terveystoimi

§ 51

16.11.2022

Sosiaali- ja terveystoimen lisämäärärahaesitys talousarvioon 2022

SOTEV 16.11.2022 § 51

90/02.02.00.01/2022

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystoimen johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
vs. talous- ja hallintopäällikkö Pekka Suhonen, puh. 050 383 4260
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginvaltuuston 20.12.2021 hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2022 määrätään, että määrärahan muutosesitys kaupunginvaltuustolle tulee tehdä talousarviovuoden aikana.

Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2022 toinen osavuosisikatsaus tehtiin elokuun lopun tilanteesta. Osavuosisikatsauksessa tuotiin esille, että lisämäärärahan tarvetta arvioidaan tulosaluekohtaisesti syksyn aikana ja että mahdollinen lisämäärärahaesitys tuodaan myöhemmin valiokunnan päätettäväksi.

Lisämäärärahan tarvetta on arvioitu ja tarkennetussa arviossa sotehallinnon, sosiaalipalveluiden ja erikoissairaanhoidon tulosalueille esitetään lisämäärärahaa talousarvioon 2022. Määrärahaesitys on laskettu ja arvioitu lokakuun lopun tilanteen perusteella.

Sotehallinnossa tuloja on toteutumatta vielä Apotti-resurssilaskutuksesta. Nämä laskutetaan mahdollisimman pian, kuitenkin vuoden loppuun mennessä. Toimialalla on ollut ennakoitua enemmän henkilöstökuluja mm. perhevapaan takia ja lisäksi käynnissä oleviin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtymisen valmisteluun on otettu tilapäistyövoimaa. Sotehallinnon arvio lisämäärärahan tarpeesta on 90 000 €.

Sosiaalipalveluissa ylityspaineita on lastensuojelussa ja lapsiperheiden palveluissa, päihdehuollossa sekä vammaispalveluissa. Sosiaalipalveluissa myös työmarkkinatuen kuntaosuus ylittää määrärahan 107 000 eurolla. Pääosin ylitykset muodostuvat asiakaspalvelujen ostoista. Sosiaalipalveluihin arvioidaan tarvittavan lisämäärärahaa 790 000 €.

Ylityspainealueet sosiaalipalveluissa, tilanne lokakuun 2022 lopussa:

Palvelu	Toimintakatteen ylitys, €	Toimintakatteen toteuma, %
Lastensuojelu	156 426,48	112,8
Lapsiperheiden palvelut	25 430,20	108,2
Päihdehuolto	57 483,57	182,1
Vammaispalvelut	186 433,24	88,1

Erikoissairaanhoidon oli talousarviossa varattu 10,9 miljoonaa euroa. Viimeisimmän Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriltä saadun

Sosiaali- ja terveystoimi

§ 51

16.11.2022

kuntalaskutusennusteen mukaan Kauniaisten kuntalaskutus olisi 11,455 miljoonaa euroa mikä aiheuttaa 555 000 euron lisämäärärahan tarpeen.

Kokonaisuudessaan lisämäärärahaa esitetään sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle 1 435 000 euroa.

Sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja Ulla Tikkanen:

Valiokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tulosalueille myönnetään talousarviovuodelle 2022 lisämäärärahoja seuraavasti:

- sotehallinto 90 000 euroa
- sosiaalipalvelut 790 000 euroa ja
- erikoissairaanhoidon 555 000 euroa.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Jakelu:

Kaupunginhallitus

Sosiaali- ja terveystieteiden
valiokunta

§ 52

16.11.2022

Kauniaisten ikäohjelma 2023-2025

SOTEV 16.11.2022 § 52

595/00.01.02.02/2022

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystieteiden johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta käsittelee 14.9.2022 kokouksessa osaltaan ikäohjelman sekä pyysi lausunnon suomenkieliseltä ja ruotsinkieliseltä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalta, kulttuuri- ja vapaa-aikavalioikunnalta, yhdyskuntavalioikunnalta sekä vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta. Kaikilta pyydetyiltä tahoilta saatiin lausunnot 10.11.2022 mennessä.

Sekä suomenkielinen että ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikavalioikunta pitävät hyvänä, että ikäohjelmassa korostuu ikääntyvien arkiliikunnan vaikutus terveyteen ja hyvinvointiin. Ohjelma toimii valiokuntien mukaan hyvänä pohjana mm. ikääntyville suunnattujen liikuntapaikkojen rakentamisessa ja kunnostamisessa lähivuosina.

Kaikissa em. valiokuntien lausunnoissa todetaan, että ikäohjelma tuo hyvin esiin kaupungin toimialojen yhteisen vastuun ikääntyvien hyvinvoinnin edistämiseksi tilanteessa, jossa SOTE-uudistuksen myötä yhteistyön merkitys muidenkin kuin kaupungin toimijoiden välillä korostuu. Esim. järjestöjen ja muiden toimijoiden mukaantulo entistäkin aktiivisemmin ikääntyvien palvelujen kehittämiseen on mahdollistettava. Samoin yhdyspinnat hyvinvointialueelle on tunnistettava ja sovitettava toimivat yhteistyön rakenteet.

Konkreettisine jo tällä hetkellä päiväkodeissa ja kouluissa toteutuvina yhteistyömuotoina tuodaan esiin koulumummi- ja -vaaritoiminta, Lucia-toiminta, vanhojen tanssit-esitykset, hyväntekijät-valinnaisaineet sekä muu varhaiskasvatukseen ja kaikkien Kauniaisten koulujen yhteistyö Villa Bredan kanssa, mikä lisää vuorovaikutusta lasten ja ikäihmisten välillä tukien kaupungin ikäohjelman tavoitteita. Tämä yhteistyö jatkuu tulevaisuudessa. Tärkeä yhteistyön muoto on myös kirjaston ja lukioiden yhteistyössä ikääntyneille antama tietokoneopetus.

Kulttuuri- ja vapaa-aikavalioikunnan lausunnossa todetaan, että kunnan ikärakenne ja vanhimmat ikäluokat, etenkin yli 85-vuotiaat, on otettava huomioon kaikessa viestinnässä ja digitaalisten palvelujen käytössä. Sähköisen viestinnän keinot eivät yksin riitä. Koko väestön tavoittamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota sote-uudistuksen muutosvaiheessa vuonna 2023.

Kansalaisopiston ydintoimintaa on vapaan sivistystyön tarjonta ja elinikäinen oppiminen osana hyvinvoinnin edistämistä, ja kirjastotoimen palvelut edistävät monella tavalla kaiken ikäisten hyvinvointia ja terveyttä ja vähentävät ja ehkäisevät terveyseroja. Lausunnossa todetaan, että toimenpideohjelmassa etsivän vanhustyön vastuutahoksi on merkitty kansalaisopisto ja vanhuspalvelut.

Sen mukaan etsivän vanhustyön on kuitenkin oltava näkökulmana kaikilla kaupungin ja hyvinvointialueen toimijoilla. Valiokunta ehdottaakin, että etsivän vanhustyön vastuutahoiksi kirjataan kaupunki ja hyvinvointialue.

Lausunnossa todetaan lopuksi, että Ikäohjelman toimenpiteiden tavoitteena on parantaa ikääntyneiden kuntalaisten mahdollisuuksia aktiiviseen osallistumiseen, vaikuttamiseen, tiedon saantiin, arkiliikunnan lisäämiseen ja kulttuuriseen hyvinvointiin (Kauniaisten liikkumis- ja kulttuuriohjelmien). Toimenpiteiden toteutuminen edellyttää toimialojen välistä saumatonta yhteistyötä erityisesti tukimuotojen rajapinnoilla. Tästä hyvänä esimerkkinä esitetään liikuntaneuvontaketjun varmistaminen elintapaohjauksessa. Hyvällä yhteistyöllä pystytään vaikuttamaan kansansairauksien esiintyvyyteen, mikä heijastuu monella tavalla hyvinvointiin ja terveyteen.

Yhdyskuntavaliokunta toteaa lausunnossaan, että asuntokannan monipuolisuuden kehittäminen vastaamaan tarpeita eri elämänvaiheissa otetaan huomioon asemakaavoituksessa kaupunkistrategian mukaisesti. Se on osa Maankäytön ja asumisen kehityskuvaa sekä siihen pohjautuvaa kaupungin asunto-ohjelmaa. Lisäksi kahden sukupolven rinnakkain asumisen mahdollistavien ratkaisujen kehittäminen pääkaupunkiseudun rakennusvalvontojen yhteistyönä on käynnissä.

Esteettömän ja turvallisen kaupunkiympäristön edistäminen ja ylläpitäminen ovat yhdyskuntatoimessa keskiössä kaikessa tekemisessä ja toteuttavat myös ikäystävällisen ympäristön tavoitetta. Hyvä esimerkki tästä on Träskmossenin uudet, esteettömät pitkospuut ja muutkin luontopolut. Luontoretkiä, opastettuja huvilakaupunkireittejä ja kolme puuveistosreittiä järjestetään esim. lyhyempinä ja helppokulkuisempina lähiretkinä niin, että ne sopivat hyvin myös ikäihmisille. Opaste/infotauluja myös pistekirjoituksin on suunniteltu Gallträskin ympäristöön paikkaan, jossa kaikilla olisi niitä helppo lukea. Esteettömän ympäristön osalta valiokunta kiinnitti huomiota Kauniaisten rautatieaseman laiturialueen puuttuvaan esteettömyyteen.

Kestävän elinympäristön tavoitetta toteutetaan lukuisin eri tavoin kaikilla yhdyskuntatoimen tulosalueilla. Kaupungin resurssiviisauden tiekarttaan koottujen tavoitteiden kautta pyritään saavuttamaan strategian mukainen hiilineutraaliustavoite vuonna 2030. Ilmastoinfon energianeuvonta suuntautuu myös ikäihmisille. Kaupungin ympäristötoimi järjestää lisäksi matalan kynnyksen tilaisuuksia esim. kirjastossa tai eläkeläisyhdistysten tapahtumien yhteydessä.

Valiokunta ehdottaa ikäohjelmaan lisättäväksi uutta toimenpidettä: Kauniaisten ympäristöstä, reiteistä ja kulttuurikohteista tehdään audio-opastuksia (kuten museoiden lainattavat kuulokkeet), joita voi lainata kirjastosta. Mikäli pyörärikshatoiminta voisi käynnistyä uudelleen, voisi kyydissä kuunnella opastuksia.

Vanhusneuvosto pitää ohjelmaa monipuolisena. He nostavat lausunnossaan erityisesti 70-vuotiaiden terveystarkastukset, senioriasumisen ja vaihtoehtoisten asumismuotojen mahdollistamisen, joita tavoitteita ovat itsekin tuoneet viime vuosina esille.

Lausunnossa todetaan, että vastuutahot tulee määritellä selkeästi ja pyrkiä myös lisäämään ikäihmisten osallistamista palvelujen järjestämisessä.

Ikääntyneitä tulisi myös kuulla aikasempaa tarkemmin heitä koskevissa asioissa. Vanhusneuvosto toivoo, että annetaan erityistä painoarvoa kaupungin järjestämiin palveluihin, mutta hyvä yhteistyö hyvinvointialueen kanssa tulee turvata.

Vammaisneuvoston lausunnossa pohditaan digipalvelujen kokonaisuutta monipuolisesti. Peruspalvelut pitää olla kaikkien saatavilla digipalveluista riippumatta. Palvelujen toteuttamiseen tarvitaan uusia vaihtoehtoja. Syrjäytymisen ja eristäytymisen estämisen keinoina esitetään sosiaaliseen kanssakäymisen mahdollistamista, mihin tarvitaan yhteisöllisiä ja helposti saavutettavia tiloja yhteiseen käyttöön. Myös ryhmäkuntoutukset ja päivätoiminta edistävät yhteisöllisyyttä ja ylläpitävät sosiaalista kanssakäymistä. Neuvosto korosti oikeutta saada palveluja omalla äidinkielellä. Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta pitää kulttuurihyvinvoinnin saamaa painoarvoa Ikäohjelmassa tärkeänä. Kulttuurin merkitys hyvinvointiin, terveyteen ja osallisuuden kokemiseen on todettu myös monissa tutkimuksissa. Tärkeä näkökulma suunnittelussa on kulttuuripalvelujen saavutettavuus ja tarjonta ikääntyneille.

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta tuo esille myös huolen digipalvelujen yleistymisestä ja korosti, että tarjolla tulee olla lähipalveluja ja informaatiota ja ohjausta myös perinteisemmin tavoin. Kaikessa kehittämistyössä tulee huomioida myös vanhimmat ikäluokat. Ikääntyneet ovat yhteisölle suuri voimavara ja on huolehdittava heidän mahdollisuudestaan vaikuttaa omissa asioissaan.

Monikanavainen viestintä, ikääntyneille tarjottavat lähipalvelut, digi-opetus ja ohjaus ovat tärkeitä. Omaishoidon tuki on jatkossa hyvinvointialueen palvelumuoto. Kunnalla on kuitenkin mahdollisuus tukea omaishoitajien arkea monin tavoin: infotilaisuudet, vertaistuki, vapaaehtoistyö, ja kaupungin palveluista esim. liikunta- ja kulttuuripalveluihin osallistumisen tukeminen. Valiokunta korosti soten kulttuurisuunnitelman toteuttamiseen liittyen myös johdon ja henkilökunnan asenteen merkitystä, iloa, turvallisuutta ja huolenpitoa.

Valiokuntien lausuntojen vaikutus Ikäohjelmaan

Lausuntojen perusteella voi todeta, että valiokunnat ja neuvostot pitävät tärkeänä, että ikäohjelma tuo hyvin esiin kaupungin toimialojen yhteisen vastuun ikääntyvien hyvinvoinnin edistämiseksi tilanteessa, jossa SOTE-uudistuksen myötä yhteistyön merkitys muidenkin kuin kaupungin toimijoiden välillä korostuu. Sen rinnalle on mahdollistettava sekä ikääntyneiden että järjestöjen ja muiden toimijoiden mukaantulo entistäkin aktiivisemmin Ikäohjelman toteuttamiseen että palvelujen kehittämiseen. Samoin yhdyspinnat hyvinvointialueelle on tunnistettava ja sovittava toimivat yhteistyön rakenteet.

Kaikkien kaupungin toimialojen rooli ja tehtävät sekä niiden kytkös Ikäohjelman toteuttamiseen tuli lausunnoissa kuvatuksi hyvin. Ikäohjelmaan tehtiin yhdyskuntavaliokunnan esittämä lisäys Kauniaisten ympäristöstä, reiteistä ja kulttuurikohteista tehtävistä audio-opastuksista. Kulttuuri- ja vapaa-

aikavaliokunnan esityksen mukaan Ehkäisevän vanhustyön vastuutoimijat muutettiin kattamaan sekä kunnan että hyvinvointialueen toimijat. Toisena lisäyksenä kirjattiin ”Kirjastopalvelujen käyttöön rohkaiseminen” tunnistaen Kauniaisten monipuolisten kirjastopalvelujen vaikutus hyvinvointierojen kaventamiseen ja osallisuuteen. Valiokuntien esittämät tekniset ja muut täsmennyspyynnöt otetaan huomioon lopullisessa versiossa.

Ikäohjelman toteuttamista koordinoi kaupungin Hyte-ohjausryhmän Ikääntyneet-alaryhmä. Ohjelmaa toteutetaan vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä tarkennettujen tavoitteiden, vastuutahojen määrittelyn ja seurantamittareiden avulla. Ryhmä raportoi Hyte-ohjausryhmälle ja vuosittain Vanhus- ja vammaisneuvostoille. Viestinnän ja tiedottamisen Ikääntyneiden palvelusta ja Ikäohjelman toteuttamisesta tulee olla monipuolista ja jatkuvaa.

Toteuttamisessa huomioidaan myös muut voimassa olevat poikkihallinnolliset ohjelmat, kuten Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, kaupungin Liikkumis- ja kulttuuriohjelmat sekä Ehkäisevän päihdetyön ohjelma.

Sosiaali- ja terveystoimialuejohtaja Ulla Tikkanen:

Sosiaali- ja terveystoimialuevaliokunta hyväksyy osaltaan lausunnot Ikäohjelmasta vuosille 2023-25.

Lisäksi valiokunta esittää kaupunginhallitukselle, ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy ehdotuksen Kauniaisten kaupungin Ikäohjelmaksi vuosille 2023-25.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet:

Liite 1: Kauniaisten ikäohjelma 2023-2025
Liite 2: Ikäohjelman tavoitteet

Oheismateriaali:

Kauniaisten ikäohjelma Digi
SOKUTE Kulttuuri ja taide osana sotea ja hyteä
Lausunto, Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta
Lausunto, Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta
Lausunto, Yhdyskuntavaliokunta
Lausunto, Vanhusneuvosto
Lausunto, Vammaisneuvosto
Lausunto, Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta

Jakelu:

Kaupunginhallitus

Sosiaali- ja terveystoimialue	§ 53	16.11.2022
-------------------------------	------	------------

Muut asiat

SOTEV 16.11.2022 § 53

- Hyvinvointialuevalmistelun tilannekatsaus / sosiaali- ja terveystoimialuejohtaja Ulla Tikkanen
- Kauniaisten koronatilanne / sosiaali- ja terveystoimialuejohtaja Ulla Tikkanen
- Omaishoitajien tuki / sosiaali- ja terveystoimialuejohtaja Ulla Tikkanen

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 49, § 50, § 51, § 52, § 53

MUUTOKSENHAKUKIELTO VALMISTELUA TAI TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee vain valmistelua.

Sovellettavat lainkohdat: Kuntalaki (410/2015) 136 §